

การศึกษาทักษะการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้
การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

A STUDY OF WRITING SKILL AND CREATIVE THINKING ABILITY OF GRADE 6
STUDENTS THROUGH SYNECTICS LEARNING MANAGEMENT

รักสิมา เริญไธสง¹ และ จุลมณี สุระโยธิน²

Raksima Roenthaisong¹ and Junlamanee Surayothin²

^{1,2} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

^{1,2} Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

e-mail: ¹66C0102101@nrru.ac.th, ²junlamanee.s@nrru.ac.th

Received: April 3, 2026 Reviewed: May 22, 2026 Revised: July 13, 2026 Accepted: July 31, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 23 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ จำนวน 4 แผน ทั้งหมด 16 ชั่วโมง แบบประเมินทักษะการเขียน และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการเขียนของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการเขียนของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์, ทักษะการเขียน, ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the writing skill of Grade 6 students using Synectics learning management before and after learning, 2) compare the writing skill of Grade 6 students using Synectics learning management after learning against the 70 percent criterion and 3) compare the creativity of Grade 6 students using Synectics

learning management before and after learning. The research sample included 23 from Demonstration School of Nakhon Ratchasima Rajabhat University. The research instruments were learning management plan by the Synectics learning management 4 plans 16 hours, an imaginative writing test, and a creativity test. The results were analyzed for percentages, means, standard deviations, and t-tests.

The results indicated that 1) Writing skill of Grade 6 students using Synectics learning management after studying was higher than before studying with statistical significance at .05 level. 2) Writing skill of Grade 6 students using after studying was higher than the 70 percent criterion with statistical significance at the .05 level. 3) Creative thinking of Grade 6 students using after studying was higher than before studying with statistical significance at .05 level.

Keywords: Synectics learning management, Writing Skill, Creativity thinking

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4) มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม และความตระหนักในบทบาทพลเมืองไทยและพลเมืองโลก เป้าหมายของหลักสูตรมุ่งเสริมสร้างองค์ความรู้ควบคู่กับการพัฒนาทักษะกระบวนการและเจตคติที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพในอนาคต นอกจากนี้ หลักสูตรยังให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้และปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะทักษะการเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผล การสร้างองค์ความรู้ และการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการเขียนจึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการสร้างสรรค์องค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

จากความสำคัญของทักษะการเขียนตามของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สะท้อนให้เห็นว่าการเขียนไม่ได้เป็นเพียงทักษะทางภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และความรู้สึกของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตลอดจนเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเขียนเชิง ซึ่งเป็นกระบวนการเขียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิด จินตนาการ และประสบการณ์ของตนเองมาสร้างสรรค์ผลงานผ่านการเลือกใช้ภาษาและการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเหมาะสม การเขียนจึงไม่ได้มุ่งเน้นความถูกต้องตามหลักภาษา แต่ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ ความภาคภูมิใจในผลงาน และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาไทย (ประดับ จันทร์สุขศรี, 2551, น. 1) ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องอาศัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและแสดงออกอย่างอิสระ โดยผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของอัจฉรา ชีวพันธ์ (2561, น. 3) ที่กล่าวว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยพัฒนาศักยภาพด้านการเขียนและการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเขียนจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว แต่จากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังพบว่าผู้เรียนจำนวนมากประสบปัญหาในการเขียน จึงจำเป็นต้องหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม้ว่าการเขียนจะเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านภาษา การคิด และการสื่อสารของผู้เรียน แต่จากการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันยังพบว่า ผู้เรียนจำนวนมากไม่ถนัดหรือประสบปัญหาในการเขียนเชิง โดยผู้เรียนไม่สามารถเรียบเรียงความคิดและลำดับเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง การเลือกใช้ถ้อยคำและใช้ภาษายังไม่เหมาะสม รวมทั้งไม่สามารถถ่ายทอดจินตนาการหรือความคิดของตนเองออกมาเป็นงานเขียนได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ผลงานส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ขาดความแปลกใหม่และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการตรวจชิ้นงานและประเมินผลการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 พบว่า ผลด้านการเขียนเชิงของนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด นอกจากนี้ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ยังพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขาดความมั่นใจในการเขียน และมักยึดติดกับตัวอย่างหรือรูปแบบที่ครูกำหนดมากกว่าการสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง ปัญหาดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยังเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาและการฝึกเขียนตามแบบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระค่อนข้างจำกัด จึงทำให้ทักษะการเขียนยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการจัดหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมทักษะการเขียนของผู้เรียน และพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Synectics) เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการคิดเชิงเปรียบเทียบ (Analogy) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสถานการณ์ใหม่ และสามารถสร้างแนวคิดที่หลากหลายได้ กอร์ดอน (Gordon, 1961) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ใช้การเปรียบเทียบหลายรูปแบบ ได้แก่ การเปรียบเทียบโดยตรง การเปรียบเทียบตนเอง และการใช้คำที่มีลักษณะขัดแย้งกัน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดมุมมองใหม่และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ทิศนา ขัมมณี (2555) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้รูปแบบดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดอย่างอิสระ และสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ขณะที่ อติยศ สรรคบุรณรักษ์ และธนาเทพ พรหมสุข (2560) เห็นว่า การคิดเชิงเปรียบเทียบช่วยให้ผู้เรียนขยายกรอบความคิดและสร้างผลงานที่มีความแปลกใหม่มากขึ้น ส่วนธนะวัชร จริยะภูมิ และพัลลภ พิริยะสรวงศ์ (2558, น. 293) อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดที่นำไปสู่การสร้างแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาและการสร้างผลงานที่แตกต่างจากเดิม ดังนั้น

การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์จึงเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมทั้งกระบวนการคิดและการใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดจินตนาการและความคิดของตนเองผ่านงานเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน

จากแนวคิดและผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เป็นรูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของการเขียน เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้จินตนาการ คิดเชื่อมโยง และถ่ายทอดความคิดผ่านการใช้ภาษาอย่างเป็นอิสระ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมทั้งการคิดสร้างสรรค์และการเขียนไปพร้อมกัน ผู้วิจัยจึงเลือกนำรูปแบบการสอนดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่กำลังพัฒนาทักษะด้านภาษาและกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง หากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ย่อมช่วยวางพื้นฐานการเขียนและการใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียบเรียงความคิด ถ่ายทอดจินตนาการ และสร้างสรรค์ผลงานเขียนได้ดีขึ้น รวมทั้งมีความมั่นใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเขียนมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ที่มีต่อทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมุ่งศึกษาผลการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนภายหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบดังกล่าว ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้คาดว่าจะจะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาได้อย่างเหมาะสม

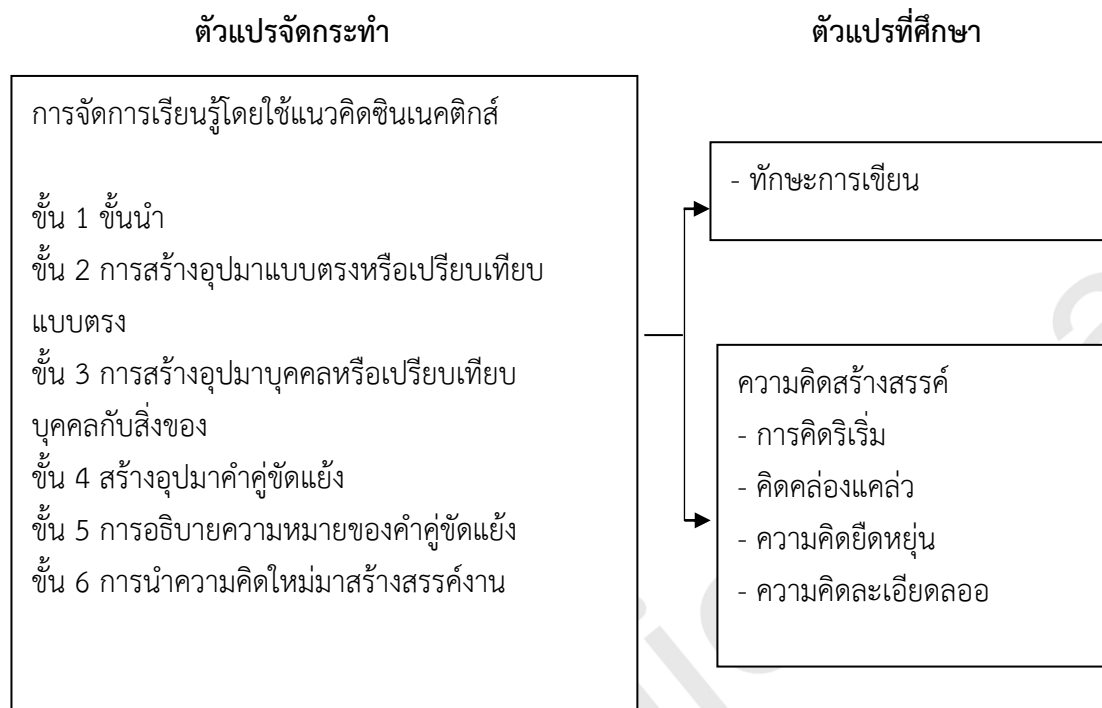
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ระหว่างก่อนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ระหว่างก่อนและหลังเรียน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ทักษะการเขียนของนักเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ทักษะการเขียนของนักเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
3. ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 3 ห้อง จำนวนนักเรียน 83 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) (กิตติพงษ์ ลือนาม, 2564, น. 69)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ จินตนาการปั้นนักเขียน จำนวน 4 แผน ทั้งหมด 16 ชั่วโมง หากคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.67 มีความเหมาะสมมากที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 130)

2.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่

2.2.1 แบบประเมินทักษะการเขียน หน่วยการเรียนรู้ จินตนาการ ปั้นนักเขียน ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 29 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เคยเรียนเนื้อหาดังกล่าวมาแล้ว เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากนั้นคัดเลือกแบบประเมินทักษะ

การเขียนที่มีคุณภาพ จำนวน 2 ข้อ โดยมีค่าความยาก (p) เท่ากับ 0.68–0.69 มีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.55–0.56 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (สุนันท์ สีพาย, 2564, น. 55)

2.2.2 แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ เป็นแบบประเมินแบบรูบริก (Rubric Score) 4 ระดับ จำนวน 6 ข้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์เกณฑ์การประเมินจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ Torrance (Torrance, 1966) แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) และคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบพบว่าแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 6 ข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 29 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วคัดเลือกแบบวัดที่มีคุณภาพจำนวน 2 ข้อ ซึ่งมีค่าความยาก (p) เท่ากับ 0.47–0.51 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20–0.21 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.78 ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (สุนันท์ สีพาย, 2564, น. 72)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้เรียนทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมการวิจัย
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ในสัปดาห์แรกของการทดลอง โดยใช้แบบประเมินทักษะการเขียนและแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดการจัดกิจกรรมในแต่ละแผนดังนี้ ชั่วโมงที่ 1 จัดกิจกรรมในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสถานการณ์หรือประเด็นปัญหา พร้อมทั้งฝึกการเชื่อมโยงแนวคิดหรือมโนทัศน์ที่มีความแตกต่างเข้าด้วยกัน ชั่วโมงที่ 2 จัดกิจกรรมในขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึก การสวมบทบาท และการคิดเชื่อมโยงผ่านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแนวคิดที่แตกต่างกัน ชั่วโมงที่ 3 จัดกิจกรรมในขั้นที่ 5 เพื่อให้ผู้เรียนสังเคราะห์แนวคิด ตีความความหมาย และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ชั่วโมงที่ 4 จัดกิจกรรมในขั้นที่ 6 โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอแนวคิด ประสพการณ์ และแรงบันดาลใจที่ได้จากกิจกรรมในขั้นก่อนหน้ามาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเขียน

4. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 4 แผนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะการเขียนและแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนภายหลังการทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ (%) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่ออธิบายระดับพัฒนาการด้านทักษะการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังใช้การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พร้อมทั้งทดสอบค่าที (t-test for One Sample) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัย ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการเขียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1

ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	p
ก่อนเรียน	23	30	14.52	3.68	16.922*	.000
หลังเรียน	23	30	24.87	2.88		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 ทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ พบว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการเขียน หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2

ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนเกณฑ์	M	SD	t	p
หลังเรียน	23	30	21	24.87	2.88	6.441*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ พบว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3

ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ซินเนคติกส์ จำแนกรายองค์ประกอบ

ความคิดสร้างสรรค์	n	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
		M	SD	M	SD		
1. การคิดริเริ่ม	23	3.83	1.19	6.70	1.15	13.575*	.000
2. การคิดคล่องแคล่ว	23	3.57	1.34	6.17	1.19	13.296*	.000
3. การคิดยืดหยุ่น	23	4.00	1.35	6.52	1.24	13.468*	.000
4. การคิดละเอียดลออ	23	3.83	1.19	6.17	1.34	14.527*	.000
รวม	-	15.22	4.42	25.57	4.09	24.109*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ จำแนกรายองค์ประกอบ สูงกว่าก่อนเรียน เมื่อพิจารณาองค์ประกอบ พบว่า การคิดริเริ่ม การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น และการคิดละเอียดลออ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ผลการวิจัยพบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สามารถส่งเสริมทักษะการเขียนของผู้เรียนให้พัฒนาขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างเป็นลำดับ ผ่านกระบวนการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสถานการณ์หรือแนวคิดใหม่ โดยใช้การเปรียบเทียบและอุปมาอุปไมยเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ ก่อนนำความคิดที่ได้มาถ่ายทอดเป็นงานเขียนของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียบเรียงความคิด เลือกใช้ภาษา และสื่อสารความหมายได้ชัดเจนกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ การ

จัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของซินเนคติกส์ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพิจารณาแนวคิดที่หลากหลายก่อนลงมือเขียน ผู้เรียนจึงสามารถนำข้อคิดเห็นและประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์งานเขียน ทำให้งานเขียนมีความเป็นระบบ เนื้อหาสมบูรณ์ และสะท้อนมุมมองของผู้เรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งในขั้นการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้เรียนได้นำแนวคิดจากกิจกรรมในขั้นก่อนหน้ามาประยุกต์ใช้ในการเขียน ส่งผลให้กล้าใช้ภาษาและนำเสนอเรื่องราวในรูปแบบที่หลากหลาย ไม่ยึดติดกับวิธีการเขียนแบบเดิมเมื่อพิจารณาผลคะแนนเป็นรายบุคคล พบว่า มีผู้เรียน 2 คนที่มีคะแนนหลังเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด แต่ทั้งสองมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการเขียน แม้อัตราการเรียนรู้ของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการเขียนค่อนข้างน้อย จึงต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมากกว่าผู้เรียนคนอื่น อย่างไรก็ตาม ผลคะแนนที่เพิ่มขึ้นสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สามารถช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2557) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิดและประสบการณ์ผ่านการใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกคิดและจัดลำดับความคิดก่อนการเขียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2551) และ สมบัติ ศิริจินดา (2554) ที่อธิบายว่าการเขียนที่มีคุณภาพเกิดจากการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการพัฒนากระบวนการคิดและการเลือกใช้ภาษาอย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมทักษะการเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยได้

2. ทักษะการเขียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเขียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สามารถพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนให้บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและฝึกเขียนอย่างต่อเนื่อง โดยผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับแนวคิดใหม่ การเปรียบเทียบ การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ก่อนนำมาพัฒนาเป็นงานเขียนของตนเอง จึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างเป็นลำดับ ทั้งด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นของการเรียนรู้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงผลงานของตนเองจากข้อเสนอแนะของครูและเพื่อนร่วมชั้น ผู้เรียนจึงได้ทบทวนข้อบกพร่องและพัฒนางานเขียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาทักษะการเขียนจนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติและการคิดอย่างเป็นระบบมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลคะแนนเป็นรายบุคคล พบว่ายังมีผู้เรียนจำนวน 2 คนที่มีคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 70 แม้ว่าจะไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แต่ทั้งสองมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการเขียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการเขียนแตกต่างจากเพื่อนในชั้นเรียน จึงต้องใช้เวลาในการฝึกฝนและพัฒนาทักษะมากกว่า ซึ่งผลคะแนนที่เพิ่มขึ้นสะท้อนว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ แม้ผู้เรียนแต่ละคนจะมีศักยภาพและอัตราการเรียนรู้แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ

อัจฉรา ชีวพันธ์ (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเขียนจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดความคิดผ่านการใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2551) และ สมบัติ ศิริจันดา (2554) ที่อธิบายว่าการเขียนที่มีคุณภาพเกิดจากการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การจัดลำดับความคิด และการเลือกใช้ภาษาอย่างเหมาะสม ดังนั้น ผลการวิจัยจึงแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนให้บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อยกระดับคุณภาพการเขียนของผู้เรียนได้

3. ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับแนวคิดใหม่ผ่านการเปรียบเทียบ การตีความ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดในหลายด้าน ทั้งการคิดริเริ่ม การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น และการคิดละเอียดลออ ก่อนนำแนวคิดที่ได้ไปสร้างสรรค์เป็นผลงานเขียนของตนเอง จึงทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความคิดที่แปลกใหม่และหลากหลายมากกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Torrance (1974) ที่อธิบายว่าความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ การคิดริเริ่ม การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น และการคิดละเอียดลออ โดยองค์ประกอบเหล่านี้สามารถพัฒนาได้ผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระและสร้างแนวคิดใหม่

จากการพิจารณาองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ทั้งสี่ด้าน ได้แก่ การคิดริเริ่ม การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น และการคิดละเอียดลออ พบว่า หลังเรียนผู้เรียนมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นทุกด้าน โดยด้านการคิดริเริ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการคิดยืดหยุ่น การคิดคล่องแคล่ว และการคิดละเอียดลออ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้านำเสนอแนวคิดใหม่ และสามารถมองปัญหาหรือสถานการณ์จากหลายมุมมอง ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์

จากผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ พบว่า หลังเรียนผู้เรียนมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นทุกด้าน โดยด้านการคิดริเริ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การคิดยืดหยุ่น ส่วนการคิดคล่องแคล่วและการคิดละเอียดลออมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าของคะแนนรายด้าน พบว่า การคิดริเริ่มมีพัฒนาการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น และการคิดละเอียดลออ สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดเชื่อมโยงแนวคิดจากหลายมุมมอง และสามารถสร้างแนวคิดใหม่เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนันต์ ธรรมจักร (2565) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสะท้อนคิด (Reflection) และการอภิปรายด้วยคำถาม ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ปัญหา พิจารณาแนวทางที่หลากหลาย และพัฒนาผลงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัฐติพร ชูเมือง และสังเวียน ปินะกาลัง (2564) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิด

โอกาสให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ช่วยส่งเสริมการคิดริเริ่มและการคิด
ยืดหยุ่นของผู้เรียน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความคิด
สร้างสรรค์หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิจัยต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection) ควบคู่กับการฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อ
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนกระบวนการคิดของตนเอง วิเคราะห์ข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุง รวมทั้งนำ
ข้อเสนอแนะไปพัฒนาผลงานเขียน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทักษะการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

1.2 ครูผู้สอนควรขับเคลื่อนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยการ
ออกแบบโจทย์การเขียนที่โยงกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ใกล้ตัวของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นและสร้างความรู้สึ
ภาคภูมิใจในผลงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้พัฒนาการด้านการเขียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

1.2 ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอผลงานอย่างต่อเนื่อง
เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างหลากหลาย การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และการพัฒนางานเขียนจาก
ข้อเสนอแนะของผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการนำสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น แอปพลิเคชัน
สำหรับการประพันธ์หรือแพลตฟอร์มการเขียนออนไลน์ร่วมกัน (Collaborative Writing Platforms) เพื่อ
วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการสร้างแรงบันดาลใจและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับการสอนในรูปแบบปกติ

2.2 ควรขยายขอบเขตการศึกษาโดยการผสมผสานรูปแบบซินเนคติกส์เข้ากับกลวิธีที่เน้นการมี
ส่วนร่วม เช่น การเล่าเรื่องราว (Storytelling) หรือการสวมบทบาทสมมติ (Role Play) เพื่อยกระดับ
บรรยากาศในชั้นเรียนมีชีวิตชีวา และเสริมสร้างความเชื่อมั่น ผู้เรียนกล้าถ่ายทอดจินตนาการออกมาอย่าง
สร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติพงษ์ ลือนาม. (2564). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. โคราซ มาร์เก็ตติ้ง แอนด์ โปรดักชัน.

จิรัฐติพร ชูเมือง, และสังเวียน ปินะกาลัง. (2564). การพัฒนาความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ในชั้นเรียน
ภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเปิด. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 8(3), 248–258.

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/248847/169903>

- ทิตินา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 15). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนะวัชร จริยะภูมิ, และพัลลภ พิริยะสุวงศ์. (2558). รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 7(3), 292–302.
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/44551>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). สุวีริยาสาส์น.
- ประดับ จันทร์สุขศรี. (2551). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความ และสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2- ช่วงชั้นที่ 4* (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สมบัติ ศิริจันดา. (2554). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส.
- สุนันท์ สีพาย. (2564). *การพัฒนาเครื่องมือรวบรวมข้อมูลการวิจัยทางการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2551). *ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ซี.ซี. นอลติจลิคส์.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2557). *ภาษาพาสอน: เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2561). *กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถม* (พิมพ์ครั้งที่ 13). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อติยศ สรรคบุรณรักษ์, และธนาเทพ พรหมสุข. (2560). ชินเนคติกส์: รูปแบบการสอนที่ส่งเสริมนวัตกรรมและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(3), 2555–2566.
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/111709/87172>
- อรอนันต์ ธรรมจักร. (2565). *การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยวิธีการสะท้อนคิดจากการปฏิบัติการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*. *วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ*, 7(2), 279–299.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jsbs/article/view/254871/173009>
- Gordon, W. (1961). *Synectics: The Development of Creative Capacity*. Harper & Row.
- Torrance, E. P. (1966). *Torrance Tests of Creative Thinking*. Personnel Press.
- Torrance, E. P. (1974). *Guiding creative talent*. Prentice-Hall.